

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Zaaknummer: 123091
Uw kenmerk: DGKE-WO / 19240864
Behandeld door: Pascal van Hoorn
E-mail adres: info@Veendam.nl
Tel. nummer: 0598 652222
Datum: 9-7-2020
Bijlagen: Geen
Verzenddatum: - 9 JUL 2020

Betreft: Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit gewijzigd winningsplan 2018 Nedmag

Hooggeachte heer Wiebes,

Op 11 juni 2020 heeft u uw ontwerp-instemmingsbesluit voor het gewijzigde winningsplan Nedmag 2018 gepubliceerd. Deze publicatie is gecombineerd met de publicatie van twee ontwerpbesluiten voor omgevingsvergunningen aangevraagd door Nedmag B.V. (hierna: Nedmag). Deze omgevingsvergunningen hebben betrekking op een uitbreiding en renovatie van locatie WHC-1 en het uitvoeren van twee diepboringen voor de toekomstige zoutbronnen VE-5 en VE-6. Deze aanvragen zijn geregistreerd onder Omgevingsloket Online (OLO)-nummers 300045 en 3554325.

Wij constateren dat u mogelijkheden ziet om de zoutwinning door Nedmag de komende jaren veilig en verantwoord voort te laten zetten. De innovatieve mogelijkheden van magnesiumoxide en de werkgelegenheidseffecten achten wij van groot belang voor onze gemeente en de gehele regio. Dit mag echter niet ten koste gaan van de veiligheid van onze inwoners. Daarom maken wij gebruik van de mogelijkheid om hierbij een zienswijze in te dienen op de ontwerp-besluiten en daarmee een aantal punten onder uw aandacht te brengen. Deze zienswijze dienen wij ook namens de gemeenteraad van Veendam in.

Winningsplan Nedmag 2018

Zoals in ons advies van 22 november 2019 aangegeven, verkeert Veendam in een bijzondere situatie met meerdere vormen van mijnbouwactiviteiten in haar directe omgeving en in de eigen gemeente. De aanwezigheid van deze mijnbouwactiviteiten en de effecten daarvan baren een deel onze inwoners zorgen. Daarom roepen wij u op tot uiterste zorgvuldigheid in het vergunnen van nieuwe mijnbouwactiviteiten. Zoals in ons eerdere advies over dit winningsplan aangegeven zijn de technische adviezen van het Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM) en de Technische commissie bodembeweging (hierna: Tcbb) voor ons belangrijke bronnen voor het maken van een zorgvuldige afweging in de veiligheid voor mens en milieu en belangen van economie, werkgelegenheid en innovatie (Innovatie hub Oost-Groningen).

Voor wij tot de inhoudelijke zienswijze komen schetsen wij u het dilemma waar de zoutwinning van Nedmag ons als gemeente voor plaatst. Wij herkennen het gevoel van onzekerheid ten aanzien van schade aan gebouwen, natuur en milieu en de gevoelens van onveiligheid bij een deel van onze inwoners. Daarnaast zijn wij ons bewust van de toegevoegde waarde van de zoutwinning op het gebied van werkgelegenheid, economische ontwikkeling en innovatie. In onze zienswijze geven wij prioriteit aan de veiligheid voor onze inwoners en hebben oog voor

het maatschappelijk belang van een bedrijf als Nedmag in onze regio. Veiligheid is voor ons het belangrijkste uitgangspunt in de toetsing van mijnbouwactiviteiten. U bent van oordeel dat de nieuwe methode voor cavernontwikkeling, zoals beschreven in het winningsplan, voor cavernes VE-5 t/m VE-8 veilig is. Op basis van het advies van SodM delen wij dit oordeel. Daarnaast is een rechtvaardig en goed functionerend schadeprotocol hierin voorwaardelijk. In uw ontwerp-besluit lijkt u hierin te voorzien.

In uw ontwerp-besluit geeft u Nedmag toestemming tot de ontwikkeling van cavernepaar VE-5 en VE-6. Gedurende de ontwikkeling en productie van deze cavernes dienen gegevens te worden gerapporteerd aan het SodM. Na positieve beoordeling van het SodM kan vervolgens overgegaan worden op ontwikkeling van VE-7 en VE-8. Deze gefaseerde ontwikkeling met tussentijdse evaluatie zien wij als een logische aanvulling.

Winning uit zoutbron TR-9

In uw besluit geeft u Nedmag toestemming voor de winning van magnesiumchloride uit de zoutbron TR-9 tot en met 31 december 2027. U geeft daarmee toestemming om de zoutwinning in deze putten voort te zetten ter overbrugging naar de winning van nieuwe putten. Hiermee volgt u het advies van de Mijnraad die het winnen in deze putten voor een bepaalde tijd voor verantwoord en veilig mogelijk acht. Wij begrijpen uw afweging, maar dringen er op aan de risico's, zoals het aan elkaar groeien van deze cavernes frequent te laten monitoren, om deze risico's volledig uit te sluiten.

Monitoring ondergrond

In uw besluit onder artikel 10 legt u Nedmag de verplichting op tot het opstellen van een openbaar toegankelijk meet- en regelprotocol. Ook legt u Nedmag de verplichting op actuele gegevens op basis van dit protocol te rapporteren aan het SodM. Wij menen dat deze rapportages en het bijbehorende protocol ook op de website van Nedmag gepubliceerd moeten worden, op een manier die voor inwoners en andere betrokken partijen begrijpelijk is. Met het opleggen van deze aanvullende verplichting kunt u voorzien in de informatiebehoefte die er is. De in artikel 12 opgenomen verplichting om, in overleg met het KNMI, een seismisch meetnetwerk te realiseren zien wij als een goede stap voor het tijdig lokaliseren van eventuele trillingen, gerelateerd aan een specifieke caveerne.

Alternatief voor dieselolie

In artikel 8 legt u Nedmag de verplichting op tot het gebruiken van (waar mogelijk) een alternatief voor diesel als dakolie voor de ontwikkeling van cavernes VE-5 t/m VE-8. Nedmag moet, voordat deze cavernes worden ontwikkeld, een rapport aanbieden aan het SodM met het voorgenomen alternatief. Bij de beoordeling van dit alternatief let SodM er op dat een alternatief geen nieuwe risico's veroorzaakt. Een alternatief voor dieselolie moet aantoonbaar veilig zijn voor mens en milieu.

Landelijk loket schadeafhandeling

Het is ons bekend dat een landelijk schadeprotocol voor de deelsector zoutwinning momenteel in de afrondende fase verkeert. Wij hebben begrepen dat Nedmag hierin actief participeert. Het deelnemen aan het schadeprotocol dient naar onze mening ook deel uitmaken van uw besluit. Tot op heden is niet vastgesteld dat bodemdaling door zoutwinning en de zoutwinning zelf (zelfstandig) schade kan veroorzaken aan bijvoorbeeld woningen. Hoewel Nedmag aangeeft schademeldingen met de grootst mogelijke onafhankelijkheid en objectiviteit te behandelen, wordt dit door een deel van onze inwoners die schade hebben, niet altijd als zodanig ervaren. De totstandkoming van een landelijke schadeloket met een universeel schadeprotocol juichen wij toe. Het draagt voor onze inwoners bij aan de mate waarop de schadeafhandeling als objectief wordt ervaren. Tot slot herhalen wij onze boodschap dat de bewijslast van de oorzaak van schade binnen dit nieuwe protocol niet bij inwoners moet liggen. Het wettelijk

bewijsvermoeden zou hierbij van toepassing moeten zijn. Wij hebben hier al eerder voor gepleit. Dit vanwege de complexe combinatie van mijnbouwactiviteiten binnen en rond de gemeente Veendam (gas- en zoutwinning, magnesiumzoutwinning en gasopslag). Dat maakt dit gebied zo bijzonder.

Schadefonds

In artikel 11 van uw ontwerp-instemmingsbesluit legt u Nedmag de verplichting op voor de totstandkoming van een fonds voor de noodzakelijke waterhuishouding mitigerende maatregelen en van waaruit eventuele mijnbouwschade kan worden vergoed. Dit zien wij als een goede voorwaarde. Wel zijn wij van mening dat de totstandkoming van dit fonds dient te geschieden in bredere context, waarbij meerdere decentrale overheden betrokken zijn.

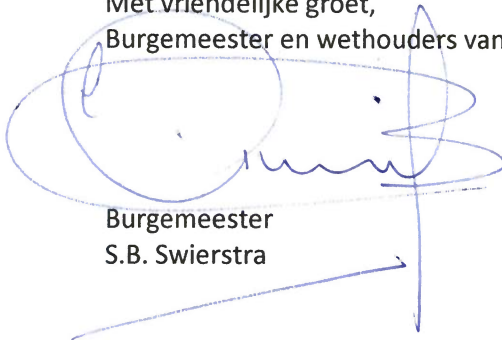
Aanvullen zienswijze

Wij vinden het belangrijk een beeld te kunnen vormen van de reacties van onze inwoners op uw ontwerp-instemmingsbesluit. De zienswijzeprocedure loopt door gedurende de eerste weken van de zomervakantie in Noord-Nederland. Hierdoor is het voor ons noodzakelijk om vroeg in het proces een zienswijze in te dienen. Op dit moment hebben wij nog geen compleet beeld van de reacties en vragen die inwoners hebben op uw ontwerp-instemmingsbesluit. Gelet op de bijzondere situatie in Veendam met een combinatie van mijnbouwactiviteiten, de complexiteit van de materie en het maatschappelijk belang voor onze inwoners behouden wij en de raad ons het recht voor om deze zienswijze uiterlijk in de eerste week van september 2020 aan te vullen.

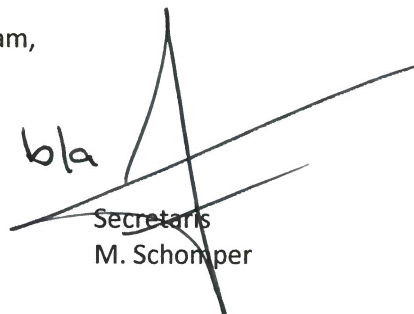
Tot slot

Wij hopen dat u de door ons aangedragen punten meeneemt in uw definitieve besluit en hopen u via deze weg voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Veendam,

Burgemeester
S.B. Swierstra

bla
Secretaris
M. Schomper